

DOPUNE

UREDBE O FISKALNIM POGODNOSTIMA I DIREKTNIM DAVANJIMA
PRIVREDNIM SUBJEKTIMA U PRIVATNOM SEKTORU I NOVČANOJ
POMOĆI GRAĐANIMA U CILJU UBLAŽAVANJA EKONOMSKIH
POSLEDICA NASTALIH USLED BOLESTI COVID-19

1. Uvod

Dana 24.04.2020. godine doneta je, i u izdanju Službenog glasnika RS broj 60/2020 objavljena, **Uredba o dopunama Uredbe o fiskalnim pogodnostima i direktnim davanjima privrednim subjektima u privatnom sektoru i novčanoj pomoći građanima u cilju ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled bolesti COVID-19.**

Dopune **Uredbe o fiskalnim pogodnostima i direktnim davanjima privrednim subjektima u privatnom sektoru i novčanoj pomoći građanima u cilju ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled bolesti COVID-19** (u daljem tekstu: **Uredba**) donose novine u pogledu:

- 1) obračuna mesečnog iznosa direktnih davanja;
- 2) roka za korišćenje direktnih davanja;
- 3) načina vraćanja direktnih davanja;
- 4) pojma dividende;
- 5) subjekata koji imaju pravo na korišćenje fiskalnih pogodnosti i direktnih davanja.

2. Mesečni iznos direktnih davanja

2.1. Preduzetnici, mikro, mala i srednja pravna lica

Na ovom mestu podsećamo na prvobitnu formulu za izračunavanje mesečnog iznosa direktnih davanja preduzetnicima, mikro, malim i srednjim pravnim licima koji se u skladu sa Uredbom opredele za korišćenje fiskalnih pogodnosti i direktnih davanja:

$$\text{MIDD}^1 = \text{UBZ}^{2*} \text{NMZ}^3$$

pri čemu je

$$\text{UBZ} = \text{BZ}^4 + \text{BZNRV}^5 - \text{BZDI}^6$$

Nakon dopune Uredbe dolazi do promene/dopune formule za izračunavanje stavke UBZ, tako da je sada:

$$\text{UBZ} = \text{BZ} + \text{BZNRV} - \text{BZDI} - \text{BZPRO}^7$$

Opisana dopuna formule odnosi se na obračun iznosa direktnih davanja koji će preduzetnicima, mikro, malim i srednjim pravnim licima biti isplaćeni tokom meseca juna i jula.

Ova dopuna konkretno znači da preduzetnici, mikro, mala i srednja pravna lica:

- 1) u mesecu junu 2020. godine, neće imati pravo na dobijanje direktnih davanja na osnovu podnošenja PPP-PD prijave za zaposlenog za mesec april 2020. godine, ukoliko je istom tom zaposlenom radni odnos prestao u periodu počev od 10.04.2020. godine (datum stupanja na snagu Uredbe) do 30.04.2020. godine;
- 2) u mesecu julu 2020. godine, neće imati pravo na dobijanje direktnih davanja na osnovu podnošenja PPP-PD prijave za zaposlenog za mesec maj 2020. godine, ukoliko je istom tom zaposlenom radni odnos prestao tokom meseca maja 2020. godine.

¹ Mesečni iznos direktnih davanja.

² Ukupan broj zaposlenih za koje je podneta PPP-PD prijava za mesec mart/april/maj 2020. godine.

³ Neto minimalna zarada za mesec mart 2020. godine, koja za zaposlene sa punim radnim vremenom iznosi 30.367,00 dinara.

⁴ Broj zaposlenih sa punim radnim vremenom za čije zarade i naknade zarade je podneta PPP PD prijava za mesec mart/april/maj 2020. godine.

⁵ Broj zaposlenih sa nepunim radnim vremenom, izražen kao apsolutna vrednost procenta njihovog radnog angažovanja u odnosu na zaposlene sa punim radnim vremenom.

⁶ Broj zaposlenih kod kojih isplata zarade, odnosno naknade zarade, pada na teret drugih isplatalaca (npr. zaposleni kod kojih postoji privremena sprečenost za rad u trajanju većem od 30 dana, zaposlene na porodiljskom odsustvu i sl.).

⁷ Broj zaposlenih kojima je prestao radni odnos u periodu: (1) od 10.04.2020. godine do 30.04.2020. godine; (2) od 01.05.2020. godine do 31.05.2020. godine.

VAŽNA NAPOMENA:

Na ovom mestu je najvažnije napomenuti da su dopune Uredbe istu učinile nedorečenom u pogledu kako se opisani slučajevi smanjenja zaposlenih odražavaju na mogućnost gubitka prava na fiskalne pogodnosti i direktna davanja, tj. zabranu smanjenja broja zaposlenih za više od 10%.

Smatramo da se i na pomenute zaposlene primenjuje opšti režim ustanovljen Uredbom, tj. da će i zaposleni o kojima je u ovom odeljku bilo reči biti uvršteni u računicu prilikom utvrđivanja smanjenja broja zaposlenih, uz izuzetak zaposlenih angažovanih na osnovu ugovora o radu na određeno vreme zaključenog na period od 15.03.2020. godine do isteka roka od tri meseca od poslednje isplate direktnih davanja (de facto oktobar 2020. godine).

2.2. Velika pravna lica

Na ovom mestu, valja se podsetiti da se direktna davanja za velika pravna lica vrše u odnosu na broj zaposlenih kojima je u skladu sa članom 116. ili 117. Zakona o radu ustanovljen prekid rada.

Jedno od spornih pitanja prilikom tumačenja odredaba Uredbe bilo je i pitanje da li činjenica da je zaposleni tokom meseca za koji se podnosi odnosna PPP-PD prijava bio upućen na prekid rada i tokom samo jednog radnog dana dovoljna da velikom pravnom licu obezbedi jedan iznos od 50% minimalne zarade za mesec mart 2020. godine.

Dok se opisano tumačenje i dalje može primeniti na zaposlene kojima je određen prekid rada tokom marta 2020. godine, dopunama Uredbe otklonjene su dileme u odnosu na zaposlene kojima je/bude određen prekid rada u tokom meseca **aprila i maja 2020. godine.**

Naime, veliko pravno lice će u junu/julu 2020. godine imati pravo na ostvarenje direktnih davanja u odnosu na broj zaposlenih kojima je određen prekid rada u trajanju od najmanje 15 radnih dana tokom meseca aprila/maja 2020. godine.

3. Rok za korišćenje direktnih davanja

Uredbom je sada definisan rok u kojem privredni subjekti mogu koristiti sredstva obezbeđenja na osnovu direktnih davanja, određujući taj rok kao **15.08.2020. godine.**

Sagledavajući ovu dopunu u svetlu odredaba člana 13. Uredbe, a naročito završnih stavova ovog člana (koji se odnose na prestanak prava i gašenje računa), može se zaključiti da pre navedenog datuma namenski računi koji su otvoreni za potrebe prijema ovih sredstava neće biti gašeni.

To znači da privredni subjekti sredstva primljena na osnovu direktnih davanja mogu koristiti za isplatu zarade/naknade zarade zaposlenih za bilo koji obračunski period, sve do 15.08.2020. godine.

4. Vraćanje direktnih davanja

Dopunama Uredbe precizirano je da se, u slučaju gubitka prava na korišćenje fiskalnih pogodnosti i direktnih davanja, vraćanje sredstava primljenih na osnovu direktnih davanja ima izvršiti na isti onaj račun sa kojeg su i primljena, tj. na namenski račun Ministarstva finansija - Uprave za trezor.

5. Pojam dividende

Dopunama Uredbe izvršene u okviru člana 16., kojim se ustanovljava zabrana isplate dividende za privredne subjekte koji se, u skladu sa Uredbom, opredele za korišćenje fiskalnih pogodnosti i direktnih davanja, vrši se preciziranje samog pojma „dividende“, te se istom daje širi domašaj od njegovog jezičkog značenja.

Naime, dividendom se, u smislu Uredbe, sada smatraju sve isplate koje svojim **„vlasnicima izvrši privredno društvo po osnovu njihovog vlasništva nad akcijama odnosno udelima privrednog društva“**.

Drugim rečima, pojam „dividende“, a samim tim i zabrana njene isplate, proširen je i na pojam „dobiti“ društva sa ograničenom odgovornošću.

6. Titulari mera

Poslednjom u nizu izvršenih dopuna Uredbe izvršeno je svojevrsno proširenje pojma „privrednih subjekata u privatnom sektoru“.

Naime, sada je i subjektima koji su u periodu od dana stupanja na snagu **Pravilnika o spisku korisnika javnih sredstava** („Sl. glasnik RS“, br. 93/2019) do dana stupanja na snagu Uredbe (10.04.2020. godine) brisani sa **Spiska korisnika javnih sredstava iz Evidencije korisnika javnih sredstava** omogućeno pravo korišćenja fiskalnih pogodnosti i direktnih davanja propisanih Uredbom.

